

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 8.1.2020, UUDELY/4320/2018

**Lausunto Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristö-
vaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta**

YIT Infra Oy suunnittelee Loviisassa sijaitsevan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista. Hankealueen läntisessä osassa (Sora-Malmgård) harjoitetaan soranottoa ja itäisessä osassa (Kallio-Malmgård) kalliokiviaineksenottoa voimassa olevien ympäristö- ja maa-aineslupien mukaisesti. Hankkeessa sekä soranottoa että kallionottoa on tarkoitus laajentaa.

Arvioitavat vaihtoehdot:

VE0: Soran ja kallion ottamista ja jalostamista jatketaan voimassaolevien lupien mukaisesti.

VE1: Sekä soran- että kallionottoaluetta laajennetaan niin, että ne käsittävät kiinteistöt Sora-Malmgård ja Kallio-Malmgård kokonaisuudessaan lukuun ottamatta tiehen ja kiinteistön rajoihin nähden jätettäviä suojavyöhykkeitä.

Sora-Malmgårdin kiinteistön alueella alimman ottotason ja ylimmän havaitun pohjavedenpinnan väliin jätetään vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alin ottotaso on +31,5 metriä (N₆₀). Otetun aineksen murskausta ja vesiseulontaa jatketaan.

Kallio-Malmgårdin kiinteistön alueella alin ottotaso on nykyisen luvan mukainen +24 metriä (N₆₀). Kalliokiviaineksen murskausta jatketaan ja alueelle on lisäksi mahdollista sijoittaa siirrettävä asfalttiasema. Räjähdykset toteutetaan kuten vaihtoehdoissa VE0.

Hankkeen kestoksi arvioidaan 40 vuotta.

VE2: Sekä soran- että kallionottoaluetta laajennetaan niin, että ne käsittävät kiinteistöt Sora-Malmgård ja Kallio-Malmgård kokonaisuudessaan lukuun ottamatta tiehen ja kiinteistön rajoihin nähden jätettäviä suojavyöhykkeitä.

Soranotto Sora-Malmgårdin kiinteistön alueella toteutetaan kuten vaihtoehdossa VE1.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Kalliokiviaineksen ottoa Kallio-Malmgårdin kiinteistön alueella laajennetaan niin, että alin ottotaso sekä nykyisellä että laajennusalueella on -6 metriä (N_{60}). Kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle ja louhinnan aikana louhosta pidetään kuivana pumppaamalla. Kalliokiviaineksen murskausta jatketaan ja alueelle on lisäksi mahdollista sijoittaa siirrettävä asfalttiasema. Räjähdykset toteutetaan kuten vaihtoehdossa VE0 ja VE1. Ottamisen jälkeen kalliolouhos täyttyy osittain vedellä.

Hankkeen kestoksi arvioidaan 60 vuotta.

Hankealueelta itään, länteen ja pohjoiseen ei sijaitse asuinrakennuksia alle kilometrin etäisyydellä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä hankealueelta etelään. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse kouluja, päiväkoteja tai muita vastaavia julkisia rakennuksia.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Melu, tänä

Hankkeen vaikutuksia ympäristön melutasoon arvioitiin melumallinnuksilla. Mallinnukset tehtiin vaihtoehdolle VE0 ja vaihtoehdolle VE1. Vaihtoehdon VE1 katsotaan edustavan pahinta mahdollista melutilannetta, koska melua aiheuttavat toiminnot eivät ole yhtä syvällä suhteessa ympäröivään maanpintaan. Mallinnuksissa oletettiin kaikkien suunniteltujen ja nykyisten toimintojen olevan käynnissä maksimikapasiteetilla ja toimintojen olevan sijoittuneena hankealueiden eteläreunaan. Varastokasoja ei huomioitu maastomallissa. Mallinnuksessa asfalttiasema olisi toiminnassa vuorokauden ympäri, vaikka sen on suunniteltu olevan toiminnassa vuorokauden ympäri enintään 40 päivänä vuodessa ja muina aikoina toimintaa olisi enintään 100 päivää vuodessa toiminta-ajan ollessa pääsääntöisesti kello 5-22. Mallinnuksessa huomioitiin normaalin tuotantotoiminnan lisäksi myös mahdolliset onnettomuus- ja häiriötilanteet sekä mahdolliset yhteisvaikutukset. Räjähdyksiä ei huomioitu mallinnuksissa, koska ne ovat lyhytkestoisia ja niiden vaikutus keskiäänitasoon on merkityksetön.

Melun ohjearvot eivät mallinnusten perusteella ylity millään lähikiinteistöllä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsevalla lähimmällä asuinkiinteistöllä mallinnettu päiväaikainen keskiäänitaso L_{Aeq} on 53 dB ja yöaikainen 49 dB. Muilla lähialueen asuinkiinteistöillä päiväaikainen keskiäänitaso on enintään 50 dB ja yöaikainen enintään 40 dB. Meluvaikutusalueella ei sijaitse vapaa-ajan kiinteistöjä. Mallinnusten perusteella yhteisvaikutukset tieliikenteen melupäästöjenkään kanssa eivät aiheuta ohjearvojen ylityksiä missään vaihtoehdossa. Toiminnan aikana melua on tarkoitus seurata aistinvaraisin havainnoin ja tarvittaessa tehdään melumittaus.

Räjähdyksistä aiheutuvaa tärinää on mitattu lähimmässä häiriintyvissä kohteessa ja niiden perusteella ei ole syytä olettaa, että mikään hankevaihdoista aiheuttaisi tärinää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tärinän mittaamista toiminnan aikana ei pidetä tarpeellisenä.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö toteaa, että tehtyjen melumallinnusten ja arviointiselostuksessa annettujen tietojen perusteella mistään hankevaihtoehdosta ei näyttäisi melun tai värinän kautta aiheutuvan terveydelle haitallisia olosuhteita lähimmissä asuinkiinteistöissä.

Pöly

Hankkeen ilmanlaatuvaikutuksia arviotiin eri toimintojen päästölaskelmilla sekä pölypäästöjen mallinnuksella. Mallinnus tehtiin vaihtoehdolle VE1, jonka arvioitiin edustavan pölypäästöjen vaikutusten kannalta pahinta tilannetta. Leviämislaskelmat tehtiin vuorokaudelle, jolloin kallioporausta ja murskausta sekä lastaustoimintaa tehdään keskeytyksettä koko toimintapäivän ajan. Oletuksena oli, että murskausta tehdään sekä sora- että kiviainesalueella samanaikaisesti.

Leviämislaskelmien perusteella toiminnan vaikutukset lähialueen ulkoilman PM₁₀-pitoisuuden vuosikeskiarvoihin ovat suhteellisen vähäiset, johtuen toiminnan päästöjen jaksoittaisuudesta ja vaihtelusta sekä toiminnan ja asutuksen välisestä etäisyydestä. Laskennalliset, ohjearvoon verrattavat PM₁₀ -vuorokausipitoisuudet, ovat suurimmillaan toiminta-alueen eteläpuolella sijaitsevilla kohteilla. Arvioitu taustapitoisuus huomioiden pitoisuudet ovat suurimmillaan noin 20–26 % vuorokauden ohjearvosta. Toiminnan aikana pölypäästöjä on tarkoitus seurata aistinvaraisin havainnoin ja tarvittaessa ilmalaatuvaikutuksia mitataan toiminta- ja lähialueella.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö toteaa, että tehdyn pölypäästöjen mallinnuksen ja arviointiselostuksessa annettujen tietojen perusteella mistään hankevaihtoehdosta ei näyttäisi pölypäästöjen kautta aiheutuvan terveydelle haitallisia olosuhteita lähimmissä asuinkiinteistöissä.

Talousvesi

Arviointiselostuksen mukaan hankealue Sora-Malmgård sijaitsee kokonaisuudessaan ja hankealue Kallio-Malmgård osittain Orrmossmalmenin II luokan pohjavesialueella. Kallio-Malmgårdin länsireuna ulottuu sekä pohjavesialueen että pohjaveden muodostumisalueen rajan sisäpuolelle. Pohjavesialuetta ei käytetä yhdyskunnan vedenhankintaan. Pohjavesialueelle on laadittu geologinen rakenneselvitys, jonka mukaan hankealueella ei ole voimakkaita kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeitä.

Arviointiselostuksen mukaan lähialueen kiinteistöjen vedenhankinta perustuu sekä vesiosuuskuntien järjestämään palveluun että omiin kaivoihin. Arvioinnin yhteydessä saatujen tietojen perusteella hankealueen eteläpuolella noin 500 metrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsevien kolmen asuinkiinteistön vedenhankinta on oman kaivon varassa, mutta tarkempia tietoja kaivoista ei saatu. Malmgårdin kartano, joka sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä hankealueesta etelään, on liittynyt vesijohtoverkkoon, mutta kartanon alueella sijaitseva lähdekaivo on käytössä. Kartanon alueelle on rakenteilla 16 energiakaivoa.

Hankealueella on aloitettu pohjavesitarkkailu vuonna 2005. Alueella on neljä maaperään asennettua pohjaveden havaintoputkea ja kaksi kalliopohjavesiputkea Tarkkailutulosten perusteella pohjaveden nitraattityppipitoisuus yhdessä havaintoputkessa on kohonnut vuodesta 2016 lähtien ollen vuonna 2018 31 mg/l. Talousveden laatuvaatimus nitraattityypille on 11 mg/l. Joissakin havaintoputkissa veden kloridipitoisuus sekä rauta- ja mangaanipitoisuudet ovat aika ajoin olleet koholla.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Sameus ja väriluku ovat olleet koholla kaikissa havaintoputkissa. Pohjaveden pinnankorkeus on vaihdellut sadannan ja vuodenaikaiskierron mukaan.

Vaihtoehdossa VE2 kallio-kiviaineksen otto ulotetaan pohjaveden pinnan alapuolelle tasolle -6.00 metriä. Louhoksen kuivana pidon vuoksi pohjaveden pinta ottoalueen ympärillä alenee ja vaikutuksen arvioidaan ulottuvan noin 120 m päähän hankealueesta. Alueen laajuus, jolla pohjaveden pinta alenee, riippuu kallioperän vedenjohtavuudesta. Kuivatuksen ei arvioida vaikuttavan pohjaveden pinnan tasoon talousvesikaivoissa eikä kaivojen antoisuuteen. Pohjavesivaikutusten arvioinnissa epävarmuustekijänä on kallion vedenjohtavuuden arviointi. Ottamisen päätyttyä pohjaveden pinta palautuu luonnontilaiselle tasolle ja louhoksen arvioidaan täyttyvän vedellä noin tasolle +20. Altaaseen kertyvä vesi on sekä siihen purkautuvaa pohjavettä että altaaseen suoraan satavaa ja siihen lähiympäristöstä valuvaa pintavettä. Altaan muodostumisella ei arvioida ole vaikutusta pohjavesialueen tai alueen kaivojen veden laatuun.

Vaihtoehtoon VE2 arvioidaan aiheuttavan kohtalaisia haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Louhoksen kuivatuksen arvioidaan heikentävän pohjavesialueen käyttökelpoisuutta vedenhankinnassa ainoastaan louhoksen lähialueella. Kaikissa vaihtoehtoisissa räjähdettäineistä johtuvan nitraattityypen kulkeutuminen pohjaveteen on mahdollista, mutta sen ei arvioida vaikuttavan talousvesikaivojen vedenlaatuun.

Arviointiselostuksen mukaan kallioperän ennakoimaton rikkonaisuus voi teoriassa vaihtoehdossa VE2 aiheuttaa pohjaveden purkautumista Sora-Malmgårdin alueelta Kallio-Malmgårdin alueelle ja aiheuttaa pohjaveden pinnan alenemista pohjavesialueella. Mahdollisuus arvioidaan hyvin pieneksi, koska alueelle tehdyn geologisen rakenneselvityksen ja pitkäaikaisen kallion ottamisen seurauksena alueen geologia tunnetaan hyvin. Kallio-Malmgårdin luoteisosassa tulee kuitenkin huolehtia siitä, että pohjaveden virtausta estävä kalliokynnys säilyy riittävänä.

Arviointiselostuksen mukaan pohjaveden laatua ja määrää hankealueella ja sen lähiympäristössä seurataan, mutta hankkeen vaikutuksia kaivovesien laatuun tai määrään ei ole tarkoitus seurata.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että ympäristölupavaiheessa, mikäli VE2 valitaan, selvitetään hankealueen eteläpuolella sijaisevien noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsevien talousvesikäytössä olevien talousvesikaivojen sijainti ja rakenne. Talousvesikaivojen vesi on myös tarpeellista tutkia ennen kuin kallio-kiviaineksen otto ulotetaan pohjaveden pinnan alapuolelle.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Porvoon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Lausunto YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä

RAYML

Valmistelijat: ympäristönsuojelutarkastaja Maija Lehtomäki, puh. 040 777 3460, ja ympäristönsuojelusihteeri Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut lausunnon arviointiselostuksesta 25.6.2019 (§ 56). Yhteysviranomaisen Uudenmaan ELY- keskus on pyytänyt YIT Teollisuus Oy:ta täydentämään arviointiselostusta 11.9.2019 (UUDELY/Y4320/2018). Täydennys on päivätty 10.12.2019.

Täydennykset selostukseen ovat seuraavat:

- Poikkeustilanteita ja niiden seurauksia on täydennetty, mutta edelleenkin pintavesi- ja pohjavesivaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu
- Alueen maisemointi on kuvattu, mutta hyvin ylimalkaisesti.
- Lyhyt kuvaus hulevesien hallinnasta. Täydennyksessä on keskitytty enemmän pintavesien nykytilan selvittämiseen. Asiakohdassa on mainittu, että viivytyrakenteen suunnittelu ja mitoitus esitetään lupaa haettaessa.
- Maisemavaikutuksia on kuvattu tarkemmin vaihtoehdon VE 2 kohdalla. Merkitseväksi on, että maisemavaikutuksissa ei ole tarkkoja määrittelyjä suoja-alueiden suuruudelle, eikä myöskään karttakuvia, joissa suoja-alueet näkyisivät.
- Poikkeustilanteita ja niiden seurauksia on täydennetty, mutta edelleenkin pintavesi- ja pohjavesivaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu.
- Luonnonvarojen hyödyntämiskohdassa mainitaan, että alueen kaivannaisjätteet, kivituhka ja pesuliete käytetään kokonaan maisemoinnissa, vaikka alueen maisemoinnissa niitä ei mainita. Selostuksesta ei ilmene, mikäli kaikki kivituhka pystytään käyttämään maisemointiin. Kivituhkaa syntyy tuotantoon suhteutettuna melko paljon.

Esittelijä: ympäristönsuojelusihteeri Heidi Lyytikäinen

Ehdotus: Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UUDELY/4320/2018):

Kuten edellä on esitetty täydennykset ovat suppeita. Täydennyksissä lähinnä toistetaan jo aiemmin arviointiselostukseen sisältyneitä asioita eikä niillä siksi ole merkittävää lisäarvoa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan edellisessä lausunnossa esitetty kritiikki on edelleen ajankohtaista.

Tällaisenaan hyväksyttävä ympäristövaikutusten arviointiselostus jättää paljon selvitystarpeita lupavaiheeseen. Selvitykset on laadittava lupahakemuksia varten. Toimijan on syytä neuvotella selvitystarpeista viranomaisten kanssa jo ennen lupahakemusten jättämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että on aivan selvää, että 40–60 vuoden päästä tapahtuvien ympäristövaikutusten arviointi on haasteellista. Koko ympäristövaikutusten arviointimenettely menettää kuitenkin merkityksensä, mikäli vaikutuksia ei edes yritetä perustellusti arvioida.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UDEL/4320/2018):

Kuten edellä on esitetty täydennykset ovat suppeita. Täydennyksissä lähinnä toistetaan jo aiemmin arviointiselostukseen sisältyneitä asioita eikä niillä siksi ole merkittävää lisäarvoa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan edellisessä lausunnossa esitetty kritiikki on edelleen ajankohtaista.

Tällaisenaan hyväksyttävä ympäristövaikutusten arviointiselostus jättää paljon selvitystarpeita lupavaiheeseen. Selvitykset on laadittava lupahakemuksia varten. Toimijan on syytä neuvotella selvitystarpeista viranomaisten kanssa jo ennen lupahakemusten jättämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että on aivan selvää, että 40–60 vuoden päästä tapahtuvien ympäristövaikutusten arviointi on haasteellista. Koko ympäristövaikutusten arviointimenettely menettää kuitenkin merkityksensä, mikäli vaikutuksia ei edes yritetä perustellusti arvioida.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Jakelu: Uudenmaan ELY-keskus (sähköisesti)

Rakennus- ja ympäristölautakuntaAIKA 05.03.2020 klo 17:30 - 17:59PAIKKA Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, Kuningattarenkatu 15 B, 3 krs

LÄSNÄ	Kokko Ismo Ajomaa Pertti Bruce Marina Äijö Raili Lindén Ralf Hällfors Per Wallén Sebastian Laitinen Henry Illman Alf	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen
MUUT	Heijnsbroek-Wirén Mia Karlsson Mikael Peräkylä Jere Lyytikäinen Heidi Kanervala Anne	kaup.hall.puh.joht. kaup.hall.edust. nuorisovaltuutettu ymp.suoj.siht/esitt. vt.joht.rak.tark.
POISSA	Meriheinä Thérèse Viklund Raija Laiho Pasi Penninkangas Anne Östman Maud Lehtomäki Maija	jäsen jäsen jäsen jäsen ymp.suoj.tark. ymp.suoj.tark.

ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri
	Ismo Kokko	Heidi Lyytikäinen
KÄSITELLYT ASIAT	12 - 20	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Loviisassa 11.3.2020 sähköisesti	
	Ralf Lindén	Per Hällfors
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVILLÄ	Loviisan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 14.3. - 3.4.2020.	

Pöytäkirjanotteen
oikeaksi todistaa

Loviisa 6.3.2020

Mari Pöyry
Toimisto sihteeri

Byggnads- och miljönämnden

TID 05.03.2020 kl. 17:30 - 17:59

PLATS Centralen för näringsliv och infrastruktur, Drottninggatan 15 B,
3:e vån

NÄRVARANDE	Kokko Ismo	ordförande
	Ajomaa Pertti	viceordförande
	Bruce Marina	ledamot
	Äijö Raili	ledamot
	Lindén Ralf	ledamot
	Hällfors Per	ledamot
	Wallén Sebastian	ledamot
	Laitinen Henry	ersättare
	Illman Henry	ersättare

ÖVRIGA	Heijnsbroek-Wirén Mia	stadsstyr.ordf.	
	Karlsson Mikael	stads.styr.repr	
	Peräkylä Jere	ungdomsfullm.	Anlände kl. 17:31 § 12
	Lyytikäinen Heidi	miljöv.sekr./föredr.	
	Kanervalä Anne	tf ledande byggnad- sinsp.	

FRÅNVARANDE	Meriheinä Thérèse	ledamot
	Viklund Raija	ledamot
	Laiho Pasi	ledamot
	Penninkangas Anne	ledamot
	Östman Maud	miljöv.inspekt.
	Lehtomäki Maija	miljöv.inspekt.

UNDERSKRIFTER Ordförande Sekreterare

Ismo Kokko

Heidi Lyytikäinen

BEHANDLADE ÄREND. 12 - 20

JUSTERING AV Lovisa 11.3.2020 elektroniskt
PROTOKOLLET

Ralf Lindén

Per Hällfors

PROTOKOLLET TILL På Lovisa stads elektroniska anslagstavla 14.3. - 3.4.2020
PÅSEENDE

Protokollsutdragets
riktighet intygar

Lovisa 6.3.2020

Mari
Mari Pöyry
Byråsekreterare

Lausunto YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä

845/11.01.00/2018

RAYML § 15

Valmistelijat: ympäristönsuojelutarkastaja Maija Lehtomäki, puh. 040 777 3460, ja ympäristönsuojelusihteeri Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut lausunnon arviointiselostuksesta 25.6.2019 (§ 56). Yhteysviranomaisen Uudenmaan ELY- keskus on pyytänyt YIT Teollisuus Oy:ta täydentämään arviointiselostusta 11.9.2019 (UUDELY/Y4320/2018). Täydennys on päivätty 10.12.2019.

Täydennykset selostukseen ovat seuraavat:

- Poikkeustilanteita ja niiden seurauksia on täydennetty, mutta edelleenkin pintavesi- ja pohjavesivaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu
- Alueen maisemointi on kuvattu, mutta hyvin ylimalkaisesti.
- Lyhyt kuvaus hulevesien hallinnasta. Täydennyksessä on keskitytty enemmän pintavesien nykytilan selvittämiseen. Asiakohdassa on mainittu, että viivytysrakenteen suunnittelu ja mitoitus esitetään lupaa haettaessa.
- Maisemavaikutuksia on kuvattu tarkemmin vaihtoehdon VE 2 kohdalla. Merkillepantavaa on, että maisemavaikutuksissa ei ole tarkkoja määrittelyjä suoja-alueiden suuruudelle, eikä myöskään karttakuvia, joissa suoja-alueet näkyisivät.
- Poikkeustilanteita ja niiden seurauksia on täydennetty, mutta edelleenkin pintavesi- ja pohjavesivaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu.
- Luonnonvarojen hyödyntämiskohdassa mainitaan, että alueen kaivannaisjätteet, kivituhka ja pesuliete käytetään kokonaan maisemoinnissa, vaikka alueen maisemoinnissa niitä ei mainita. Selostuksesta ei ilmene, mikäli kaikki kivituhka pystytään käyttämään maisemointiin. Kivituhkaa syntyy tuotantoon suhteutettuna melko paljon.

Esittelijä: ympäristönsuojelusihteeri Heidi Lyytikäinen

Ehdotus: Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UDELY/4320/2018):

Kuten edellä on esitetty täydennykset ovat suppeita. Täydennyksissä lähinnä toistetaan jo aiemmin arviointiselostukseen sisältyneitä asioita eikä niillä siksi ole merkittävää lisäarvoa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan edellisessä lausunnossa esitetty kritiikki on edelleen ajankohtaista.

Tällaisenaan hyväksyttävä ympäristövaikutusten arviointiselostus jättää paljon selvitystarpeita lupavaiheeseen. Selvitykset on laadittava lupahakemuksia varten. Toimijan on syytä neuvotella selvitystarpeista viranomaisten kanssa jo ennen lupahakemusten jättämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että on aivan selvää, että 40–60 vuoden päästä tapahtuvien ympäristövaikutusten arviointi on haasteellista. Koko ympäristövaikutusten arviointimenettely menettää kuitenkin merkityksensä, mikäli vaikutuksia ei edes yritetä perustellusti arvioida.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UDELY/4320/2018):

Kuten edellä on esitetty täydennykset ovat suppeita. Täydennyksissä lähinnä toistetaan jo aiemmin arviointiselostukseen sisältyneitä asioita eikä niillä siksi ole merkittävää lisäarvoa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan edellisessä lausunnossa esitetty kritiikki on edelleen ajankohtaista.

Tällaisenaan hyväksyttävä ympäristövaikutusten arviointiselostus jättää paljon selvitystarpeita lupavaiheeseen. Selvitykset on laadittava lupahakemuksia varten. Toimijan on syytä neuvotella selvitystarpeista viranomaisten kanssa jo ennen lupahakemusten jättämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että on aivan selvää, että 40–60 vuoden päästä tapahtuvien ympäristövaikutusten arviointi on haasteellista. Koko ympäristövaikutusten arviointimenettely menettää kuitenkin merkityksensä, mikäli vaikutuksia ei edes yritetä perustellusti arvioida.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Jakelu: Uudenmaan ELY-keskus (sähköisesti)

Utlåtande om YIT Teollisuus Oy:s kompletterade miljökonsekvensbeskrivning som gäller utvidgning av stenmaterialområdet i Malmgård i Lovisa

845/11.01.00/2018

BYMIN § 15

Beredning: miljövärdsinspektör Maija Lehtomäki, tfn 040 777 3460, och miljövärdssekreterare Heidi Lyytikäinen, tfn 0440 555 373

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland begär av byggnads- och miljönämnden ett utlåtande om en komplettering av YIT Teollisuus Oy:s miljökonsekvensbeskrivning som gäller ett stenmaterialområde i Malmgård i Lovisa.

Byggnads- och miljönämnden i Lovisa stad har gett ett utlåtande om konsekvensbeskrivningen 25.6.2019 (§ 56). Kontaktmyndigheten Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har begärt YIT Teollisuus Oy att komplettera miljökonsekvensbeskrivningen 11.9.2019 (UDELY/Y4320/2018). Kompletteringen har daterats 10.12.2019.

Beskrivningen har kompletterats på följande sätt:

- Ny karta där placeringen av verksamheterna presenteras.
- Istandsättandet av landskapet beskrivs i mycket stora drag.
- Kort beskrivning om hanteringen av dagvatten. Kompletteringen koncentrerar sig för det mesta på att utreda ytvattnets nuläge. I punkten har nämnts att planeringen och dimensioneringen av fördröjningskonstruktionen presenteras när tillstånd ansöks.
- Konsekvenserna för landskapet beskrivs närmare i alternativ ALT 2. Det är anmärkningsvärt att punkten om konsekvenserna för landskapet varken har noggranna definitioner om skyddsområdenas storlek eller kartbilder där skyddsområdena finns.
- Undantagssituationerna och deras konsekvenser har kompletterats, men konsekvenserna för yt- och grundvattnet har fortsättningsvis inte bedömts på ett tillräckligt sätt.
- I punkten om utnyttjandet av naturtillgångarna nämns det att utvinningsavfallet från området, stenmjölet och tvättslammet i sin helhet används vid istandsättandet av landskapet även om de inte nämns i punkten om landskapsbyggnadsändamålen för området. Det framgår inte om allt stenmjöl kan användas vid istandsättandet av landskapet. Det uppstår ganska mycket stenmjöl i relation till produktionen.

Föredragning: miljövårdssekreterare Heidi Lyytikäinen

Förslag: Byggnads- och miljönämnden ger närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland följande utlåtande om YIT Teollisuus Oy:s kompletterade miljökonsekvensbeskrivning som gäller stenmaterialområdet i Malmgård i Lovisa (UUELY/4320/2018):

Såsom nämnts ovan är kompletteringarna begränsade. Kompletteringarna upprepar främst de saker som redan tidigare ingått i konsekvensbeskrivningen och därför har de inte något betydande tilläggsvärde. Den kritik som byggnads- och miljönämnden framförde i det föregående utlåtandet är fortfarande aktuell.

Miljökonsekvensbeskrivningen som godkänns som sådan skjuter upp en stor del av utredningsbehoven till tillståndsskedet. Utredningarna ska utarbetas för tillståndsansökningarna. Det är motiverat att aktören förhandlar med myndigheterna om utredningsbehoven redan innan aktören lämnar in tillståndsansökningarna.

Byggnads- och miljönämnden konstaterar att det är helt klart att det är svårt att bedöma miljökonsekvenser som uppstår om 40–60 år. Hela miljökonsekvensbedömningen som process förlorar dock sin betydelse om man inte ens försöker motiverat bedöma konsekvenserna.

Paragrafen justeras på mötet.

Beslut: Byggnads- och miljönämnden ger närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland följande utlåtande om YIT Teollisuus Oy:s kompletterade miljökonsekvensbeskrivning som gäller stenmaterialområdet i Malmgård i Lovisa (UUELY/4320/2018):

Såsom nämnts ovan är kompletteringarna begränsade. Kompletteringarna upprepar främst de saker som redan tidigare ingått i konsekvensbeskrivningen och därför har de inte något betydande tilläggsvärde. Den kritik som byggnads- och miljönämnden framförde i det föregående utlåtandet är fortfarande aktuell.

Miljökonsekvensbeskrivningen som godkänns som sådan skjuter upp en stor del av utredningsbehoven till tillståndsskedet. Utredningarna ska utarbetas för tillståndsansökningarna. Det är motiverat att aktören förhandlar med myndigheterna om utredningsbehoven redan innan aktören lämnar in tillståndsansökningarna.

Byggnads- och miljönämnden konstaterar att det är helt klart att det är svårt att bedöma miljökonsekvenser som uppstår om 40–60 år. Hela miljökonsekvensbedömningen som process förlorar dock sin betydelse om man inte ens försöker motiverat bedöma konsekvenserna.

Paragrafen justerades på mötet.

Distribution: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (elektroniskt)

Lausunto

10.01.2020

MV/181/05.02.01/2018 1 (1)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PI 36
00521 HELSINKI

Viite UUELY/4320/2018

Asia **YIT Infra Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely**

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa otsikon asiasta. Alueellisen vastuumuseouudistuksen myötä, myös arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Itä-Uudellamaalla lausunnon antajana on Porvoon museo / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo.

Asiaa hoitaa arkeologi Riikka Mustonen, puh. 0405807759,
riikka.mustonen@porvoonmuseum.fi.

Intendentti

Sari Mäntylä-Asplund

Tiedoksi Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
Riikka Mustonen / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

Terveysturvallisuusosasto	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysosasto	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysosasto	§ 14	25.02.2020

YIT INFRA OY:N LOVIISAN MALMGÅRDIN KIVIAINESALUEEN LAAJENTAMISTA
KOSKEVA TÄYDENNETTY YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS,
LAUSUNTO UUDENMAAN ELY-KESKUKSELLE

643/35/2018

TERVSJST 22.11.2018 § 100

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. terveysturvallisuus suunnittelija Juho Kutvonen
puh. 040 168 5599 tai juho.kutvonen(at)porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa YIT Infra Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA). Lausunto pyydetään toimittamaan 4.12.2018 mennessä. Arviointiohjelma on nähtävänä osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/YITInfraLoviisaMalmgardYVA>

YIT Infra Oy suunnittelee kaksiosaisen kiviainesalueen laajentamisesta Loviisan kaupungin Malmgårdin kylässä Myrskyläntien (tie 167) varressa. Hankealueen läntisessä osassa (Sora-Malmgård, 434-451-1-116, 20,0655 ha) harjoitetaan soranottoa ja itäisessä osassa (Kallio-Malmgård, 434-451-1-115, 40,4675 ha) kalliokiviaineksen ottoa voimassa olevien ympäristö- ja maa-aineslupien turvin.

YVA-ohjelmassa esitetään kolme vaihtoehtoa:

- Vaihtoehto 0 (VE0): Soraa ja kalliokiviainesta otetaan nykyisten lupien mukaisessa laajuudessa. Soranottoa jatketaan kiinteistöllä Sora-Malmgård vuoteen 2025 saakka voimassaolevan maa-aineslain mukaisen luvan mukaisesti siten, että ottamisalue on 10,5 hehtaarin laajuinen, otettavan aineksen kokonaismäärä 470 000 m³, vuosittain otettava määrä on enintään 50 000 m³ ja alin ottotaso on +31,5 m (N60).

- Vaihtoehto 1 (VE1): Soranottoaluetta kiinteistöllä Sora-Malmgård laajennetaan niin, että se kiinteistön rajoihin ja tiehen jätettävät suojavyöhykkeitä lukuun ottamatta kattaa koko kiinteistön. Ottamisalueen ja tien väliin jätetään vähintään 30 m suojaetäisyys tien keskilinjasta mitattuna. Ottamisalueen ja tien väliin jätetään suojapuusto. Alimman ottotason ja ylimmän havaitun pohjavedenpinnan väliin jätetään vähintään 4 m paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alin ottotaso on +31,5 m (N60). Otetun aineksen murskausta ja vesiseulontaa jatketaan.

Terveysturvajelujaosto	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysjaosto	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysjaosto	§ 14	25.02.2020

Kalliokiviaineksen ottamista kiinteistöllä Kallio-Malmgård laajennetaan niin, että se kiinteistön rajoihin ja tiehen nähden jätettäviä suojavyöhykkeitä lukuun ottamatta kattaa koko kiinteistön. Alin ottotaso on nykyisen luvan mukainen +24 m (N60) ja otettavan aineksen määrä on 3 900 000 m³. Kalliokiviaineksen murskausta jatketaan, ja alueelle on lisäksi mahdollista sijoittaa siirrettävä asfalttiasema. Ottamisalueen ja tien väliin jätetään vähintään 30 m suojaetäisyys tien keskilinjasta mitattuna. Ottamisalueen ja itäpuoleisten peltujen väliin sekä ottamisalueen ja tien 167 väliin jätetään suojapuustoa.

- Vaihtoehto 2 (VE2): Soraa otetaan kuten vaihtoehdossa VE1. Kalliokiviaineksen ottamista kiinteistöllä Kallio-Malmgård laajennetaan niin, että se kiinteistön rajoihin ja tiehen nähden jätettäviä suojavyöhykkeitä lukuun ottamatta kattaa koko kiinteistön. Lisäksi ottotaso alennetaan sekä nykyisellä että laajennusalueella tasolle -6 m (N60). Kalliokiviaineksen murskausta jatketaan ja alueelle on lisäksi mahdollista sijoittaa siirrettävä asfalttiasema. Kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle. Louhinnan aikana louhosta pidetään kuivana pumppaamalla. Louhinnan jälkeen louhos täyttyy osittain vedellä.

YVA-ohjelman mukaan lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500 m etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse kouluja, päiväkoteja tai muita vastaavia julkisia rakennuksia. Läntinen hankealue sijaitsee kokonaisuudessaan ja itäinen hankealue osittain Orrmossmalmenin (0158554 B) II luokan pohjavesialueella. Pohjavesialuetta ei käytetä yhdyskunnan vedenhankintaan. Hankealueella on aloitettu pohjavesitarkkailu vuonna 2005. Vuodesta 2012 lähtien alueen pinta- ja pohjavesitarkkailua on toteutettu ELY-keskuksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Liikenteen, melun, pölyn ja tärinän vaikutukset arvioidaan osana ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten kohdalla todennäköisen vaikutusalueen arvioidaan ulottuvan noin 1 km etäisyydelle hankealueen ulkoreunasta. Vaikutusalue tarkentuu arvioinnin aikana. Päästölaskelmien sekä leviämismallinnusten avulla arvioidaan toimintojen aiheuttamaa ympäristökuormitusta ja vaikutuksia lähialueen ilmanlaatuun. Liikenteen, melun ja pölyn vaikutusten arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon hankealueen läheisyydessä sijaitsevat muut kiviainesten ottamisalueet. Merkittävimmät melu- ja pölylähteet, lähiasutus ja asuinalueet sekä tarkastelualueella olevat herkat kohteet esitetään kartalla. Mallinnukset tehdään tilanteeseen, jolloin toiminta on lähimpänä asuinalueita tai toiminnan vaikutukset ovat suurimmillaan.

Terveysuojelujaosto	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysjaosto	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysjaosto	§ 14	25.02.2020

Melua aiheutuu kallion räjäytyksestä, kiviaineksen murskauksesta ja kuormauksesta sekä liikenteestä. Melua ja siitä aiheutuvia haittoja hallitaan rajoitetuilla toiminta-ajoilla, koteloinneilla ja muilla teknisillä ratkaisuilla sekä murskaamon ja tuotevarastojen sijoituksella. Toiminnan aiheuttaman melun leviämisestä laaditaan melumallinnukset. Laskennat tehdään ohjearvomäärittelyn mukaisesti päivä- ja yöajalle (klo 07–22 ja 22–07) huomioiden toiminta-ajat sekä suunnitellut meluntorjuntatoimenpiteet. YVA-selostuksessa mallinnusten tulokset esitetään sanallisen kuvauksen lisäksi vaikutusaluekarttojen avulla tavoitetasona ympäristömelun ohjearvot.

Hankkeella arvioidaan olevan pölyvaikutuksia. Pölyä muodostuu murskauksen ja kuormauksen yhteydessä sekä työmaaliikenteestä. Pölyleijuman kokonaismäärään vaikuttavat murskattavan kiviaineksen kosteus, säätila, alueen tuuliolot ja murskattavan kiviaineksen raekoko. Toiminnan aiheuttaman pölyn leviämisestä laaditaan pölymallinnus. YVA-selostuksessa mallinnusten tulokset esitetään sanallisen kuvauksen lisäksi vaikutusaluekarttojen avulla tavoitetasona ilmanlaadun raja-arvopitoisuudet.

Hankkeen vaikutuksista liikenteeseen laaditaan erillisselvitys, jossa selvitetään alueen nykyiset liikennemäärät ja -jakaumat sekä kuljetuksiin liittyvät muutokset, mittakaava, jakauma, suuntautuminen sekä liikenneturvallisuusriskit. Raskaan liikenteen kasvun ja kevyen liikenteen perusteella arvioidaan muutosten vaikutukset mm. turvallisuuteen.

Talousvesikaivoihin kohdistuvien vaikutusten arviointia varten hankealueelta kartoitetaan noin 1 km etäisyydellä olevat talousvesikaivot ja energiakaivot. Kartoitus toteutetaan karttatarkasteluna sekä puhelinhaastatteluina ja tarvittaessa maastokäynnillä. Hankkeen pohjavesivaikutukset arvioidaan asiantuntija-arviona edellä kuvattujen tietojen ja muun käytettävissä olevan tiedon perusteella.

YVA-ohjelman mukaan Kallio-Malmgårdin räjäytyksistä aiheutuvaa tärinää on mitattu lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. Mittaustulosten perusteella tärinää ei ole havaittu. YVA-ohjelmassa todetaan, että pitkän etäisyyden takia tärinää ei ole tarpeen seurata mittauksin. Sora-Malmgårdin alueella ei tehdä räjäytyksiä, joista aiheutuisi tärinää.

TSJ:

Terveysuojelujaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Terveydensuojelujaosto	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysjaosto	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysjaosto	§ 14	25.02.2020

Terveydensuojelujaostolla ei ole YVA-ohjelmasta huomautettavaa.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.

YMPJAO 11.06.2019 § 48

Valmistelu ja lisätiedot:

vs. terveydensuojelusuunnittelija Juho Kutvonen
puh. 040 168 5599 tai juho.kutvonen(at)porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa YIT Infra Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA). Lausunto pyydetään toimittamaan 18.7.2019 mennessä. Arviointiselostus on nähtävänä osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/YITInfraLoviisaMalmgardYVA>

YVA-selostuksen mukaan murskaustoimintaa tehdään arkisin klo 7–22 välisenä aikana. Sora- ja kiviaineskuljetukset ajoittuvat louhinta-alueen toiminta-aikoihin eli kuormia lähtee maanantaista perjantaihin klo 6–22 välisenä aikana sekä lauantaisin klo 7–18. Kuljetuksia on noin 300 päivänä vuodessa. Hankealueella voi toimia myös asfalttiasema aikavälillä 1.4.–30.11. Toimintaa asfalttiasemalla on normaalisti arkipäivisin (ma–pe) klo 5–22 välisenä aikana. Asfalttiasema voi toimia 40 päivänä vuodessa ympäri vuorokauden. Asfalttiasemalla ei kuitenkaan ole toimintaa joka vuosi. Asfalttiaseman ollessa toiminnassa järjestetään kuljetuksia alueelta ympäri vuorokauden noin 70 yhdensuuntaista ajoneuvoa vuorokaudessa.

Melu

Melumallinnukset tehtiin vaihtoehdolle VE0 ja vaihtoehdolle VE1. Vaihtoehdon VE1 katsotaan edustavan pahinta mahdollista melutilannetta, koska melua aiheuttavat toiminnot eivät ole yhtä syvällä suhteessa ympäröivään maanpintaan. Melumallinnuksen tulosten perusteella Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvoja eivät ylity. Meluvaikutukset on arvioitu vähäisen negatiiviseksi kaikissa hankevaihtoehdoissa.

Meluvaikutuksia hallitaan eri keinoin. Louhintaräjäytyksiä tehdään vain arkisin klo 8–18 välisenä aikana. Laittevalinnoilla, melusteilla ja varastokasojen sijoittelulla on mahdollista vaikuttaa äänen

Terveysturvallisuus	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveys	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveys	§ 14	25.02.2020

leviämiseen ja toiminnasta ympäristöön aiheutuvaan melutasoon. Murskauksesta aiheutuvaa melun leviämistä ehkäistään sijoittamalla murskaamo ympäröivää maanpintaa alemmalle tasolle ja mahdollisuuksien mukaan varastokasojen suojaan. Muuta ottotaso korkeammalla sijaitsevasta kallioporasta kiinteistöille aiheutuvaa melua on mahdollista pienentää maavallilla.

Toiminnan aikaista melua seurataan aistinvaraisin havainnoin ja tarvittaessa tehdään melumittaus.

Tärinä

Tärinävaikutukset on arvioitu vähäisen negatiiviseksi kaikissa hankevaihtoehdoissa.

YVA-selostuksen mukaan räjäytysten aiheuttamaa tärinää vähennetään optimoimalla käytettävä momentaaninen räjähdemäärä kohteeseen sopivaksi. Hankealueen läheisyydessä ei ole sellaisia häiriintyviä kohteita, jotka erityisesti rajoittaisivat räjäytystyötä. Räjäytys- ja louhintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota louhintatöissä noudatetaan.

Pöly

Hankkeen ilmanlaatuvaikutusten arvio perustuu eri toimintojen päästölaskelmiin sekä pölypäästöjen mallinnukseen. Pölymallinnus tehtiin vaihtoehdolle VE1, jonka arvioitiin edustavan pölypäästöjen vaikutusten kannalta pahinta tilannetta. Kaikkien vaihtoehtojen (VE0, VE1 ja VE2) ilmanlaatuvaikutukset on arvioitu vähäisen negatiiviseksi, koska ohjearvon ylittävät pitoisuusalueet rajoittuvat toiminta-alueiden läheisyyteen, toiminnan vaikutukset vuosipitoisuuksiin ovat pieniä ja kohtalaiset vaikutukset (pitoisuushuiput) ovat epätodennäköisiä.

Hankealueella käytettäviä pölyntorjuntakeinoja ovat teiden ja kuljetusväylien kastelu, suolaus ja asfalttipintojen puhtaanapito. Murskauksen pölypäästöjä pienennetään tarvittaessa kastelulla murskauksen yhteydessä ja koteloituilla kuljetinhihnoilla. Varastokasojen pölypäästöön vaikuttavat maa-aineksen hienoainepitoisuuden lisäksi kasojen korkeus ja pinnan kosteus. Varastokasojen hajapölypäästöihin voidaan vaikuttaa kastelulla, mutta käytännön toteutus on alueiden laajuuden ja tarvittavan vesimäärän takia melko hankalaa.

Toiminnanaikaisia ilmanlaatuvaikutuksia (pölypäästöjen muodostumista) seurataan aistinvaraisin havainnoin. Tarvittaessa

Terveydensuojelujaosto	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysjaosto	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysjaosto	§ 14	25.02.2020

mitataan ilmanlaatuvaikutuksia toiminta- ja lähialueella.

Pohjavesi

Hankealueella on aloitettu pohjavesitarkkailu vuonna 2005. Alueella on neljä maaperään asennettua pohjaveden havaintoputkea ja kaksi kalliopohjavesiputkea. Pohjaveden pinnan tasoa tarkkaillaan kaikista putkista ja pohjaveden laatua neljästä maaperään asennetusta putkesta. Vesiseulontaa varten rakennetaan porakaivo, joka liitetään pohjaveden laadun tarkkailuohjelmaan.

YVA-selostuksessa todetaan, että tarkkailutulosten perusteella pohjaveden laadussa ei muutoin ole havaittu huomattavia muutoksia, mutta pohjaveden nitraattityppipitoisuus on ylittänyt talousveden laatuvaatimuksen. Joissakin havaintoputkissa rauta- ja mangaanipitoisuudet ovat aika ajoin olleet koholla. Myös sameus ja väriluku ovat olleet koholla kaikissa putkissa. Pohjaveden pinnankorkeus on vaihdellut sadannan ja vuodenaikaiskierron mukaan.

Talousvesikaivokartoituksen mukaan noin 500 metrin etäisyydellä on kolme talousvesikaivoa. YVA-selostuksessa vaihtoehto 0:n pohjavesivaikutukset on arvioitu vähäisen kielteisiksi. Hankealueen eteläpuolella sijaitsevilla kiinteistöillä mahdollisesti sijaitsevat kaivot sekä Malmgårdin kartanon kaivo ovat hankealueeseen nähden kalliokynnyksen toisella puolella eikä hankealueen ja niiden välillä ole hydraulista yhteyttä.

Vaihtoehdossa VE1 soran ja kalliokiviaineksen ottoalueet ovat laajemmat kuin vaihtoehdossa VE0, mutta ottotaso pysyy samana. Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten kestävä käyttö mukaan soran ottamisen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun ovat yleensä sitä suuremmat mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Jos ottamisalueiden pinta-ala on yli 30 % pohjavesialueesta, voidaan tehtyjen tutkimusten perusteella arvioida niiden aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle. Vaihtoehdossa VE1 pohjaveden muodostumisalueelle sijoittuvan ottamisalueen laajuus on noin 17 % pohjaveden muodostumisalueen pinta-alasta. Pohjavesialueelle sijoittuvan ottamisalueen laajuus on noin 9 % pohjavesialueen pinta-alasta eikä hankealueen lähialueella ole kaivoja tai vedenottamoita. Vaikutukset pohjaveteen ovat samakaltaisia kuin vaihtoehdossa VE0. Vaihtoehto VE1:n pohjaveden laatuun ja määrään kohdistuvat vaikutukset on arvioitu vähäisen kielteiseksi eikä vaihtoehdolla ei ole vaikutuksia alueen kaivojen veden laatuun tai määrään.

Vaihtoehdossa VE2 kalliokiviaineksen otto ulotetaan tasolle -6.00 m eli selvästi pohjaveden pinnan alapuolella. Louhoksen kuivanapidon

Terveysturvallisuuslautio	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveyslautio	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveyslautio	§ 14	25.02.2020

vuoksi pohjaveden pinta ottoalueen ympärillä alenee ja vaikutuksen arvioidaan ulottuvan noin 120 m päähän hankealueesta. Louhoksen kuivatus ei vaikuta pohjaveden pinnan tasoon kaivoissa eikä kaivojen antoisuuteen. Ottamisen päätyttyä pohjaveden pinta palautuu luonnontilaiselle tasolle ja louhoksen arvioidaan täyttyvän vedellä noin tasolle +20. Vaihtoehto VE2:n pohjavesivaikutukset on arvioitu kohtalaisen negatiiviseksi.

Kaikissa vaihtoehtoissa räjähdysaineista johtuvan nitraattityypin kulkeutuminen pohjaveteen on mahdollista, mutta se ei YVA-selostuksen mukaan vaikuta talousvesikaivojen vedenlaatuun. Kulkeutuminen pohjaveteen voidaan vähentää mm. olosuhteisiin sopivan räjähdysaineen käytöllä, syvien louhintareikien pohja- ja pintanallituksella, varastokasojen sijoittaminen riittävän etäälle pohjavesialueesta ja pohjaveden käyttökohteista.

YVA-selostuksessa todetaan, että hankkeen vaikutuksia yksityistalouksien kaivovesien laatuun tai määrään ei ole tarpeen seurata.

Poikkeustilanteet

YVA-selostuksen mukaan ainoa arvioinnissa tunnistettu mahdollinen poikkeustilanne on polttoöljyn vuotaminen tankkaustilanteessa tukitoimintoalueella. Polttoaineiden käsittely ja varastointi järjestetään alueella lupien edellyttämällä tavalla. Alueelle varataan öljyntorjuntavälineistöä, kuten turvetta tai imeytysainetta. Hankealueella pidetään näkyvästi esillä toimintaohje vahinkotilanteessa.

YP:

Ympäristöterveyslautio päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon

:

YVA-selostuksessa ei ole kuvattu henkilöstön mahdollisten sosiaalitoimien jätevesien johtamista. Jätevedet tulee kerätä umpisäiliöön ja toimittaa muualle käsiteltäväksi.

Hankkeen lupavaiheessa tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

-Toiminnasta ei saa aiheutua lähimmälle asutukselle terveys- tai viihtyvyyshaittaa esimerkiksi pölyämisen tai melun johdosta.

-Toiminta ei saa ylittää Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja lähiasuintalojen piha-alueilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Myös meluohjearvot alittavat melutasot saattavat aiheuttaa viihtyvyyshaittaa. Ympäristöterveyslautio katsoo, että mikäli toiminnasta aiheutuu meluhaittaa asutukselle, ei toimintaa tule harjoittaa viikonloppuisin

Terveysturvallisuuslautio	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveyslautio	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveyslautio	§ 14	25.02.2020

eikä perjantaisin klo 17.00 jälkeen. Toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa tulee tarkkailla lähimmissä häiriintyvissä kohteissa toiminnan edetessä.

-Pölyä ei saa kulkeutua haitallisessa määrin lähimpien asuinkiinteistöjen eikä loma-asuntojen piha-alueille. Suolausta tulee välttää pölyntorjunnassa, jotta pohjaveden saastumisriski on mahdollisimman vähäinen.

-Toiminnasta ei saa aiheutua pohjaveden laadun tai veden antoisuuden heikkenemistä naapurikiinteistöjen talousvesikaivoissa.

Ympäristöterveyslautiolla ei ole YVA-selostuksesta muuta huomautettavaa.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

YMPJAO 25.02.2020 § 14

Valmistelu ja lisätiedot:
vs. terveysturvallisuuslautioliija Juho Kutvonen
puh. 040 168 5599 tai juho.kutvonen(at)porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa YIT Infra Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta (YVA). Lausunto pyydetään toimittamaan 6.3.2020 mennessä. Täydennetty arviointiselostus on nähtävänä osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/YITInfraLoviisaMalmgardYVA>

Arviointiselostukseen on tehty mm. seuraavia täydennyksiä:

- toimintojen sijoittumisen kuvausta on tarkennettu kartalla
- VE1:n osalta on tarkennettu naapurikiinteistöihin jätettävää suojaetäisyyttä sekä kuvausta hankealueen jälkihoidosta ja -käytöstä. Ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen väliin jätetään maa-aineslain mukaisen luvan mukainen suojaetäisyys. Toiminnan loppumisen jälkeen Sora-Malmgårdin alueella luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueelta kuoritut pintamaat levitetään alueelle kasvukerrokseksi. Muotoilu ja jälkihoito toteutetaan vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan. Alue metsitetään. Kallio-Malmgårdin alueella kallioseinämät luiskataan turvallisiksi. Kuoritut pintamaat levitetään kasvualustaksi luiskiin ja alueen pohjalle ja alue metsitetään. Ottamisen päätyttyä alue jää metsätalousalueeksi.

Terveysturvajärjestö	§ 100	22.11.2018
Ympäristöterveysjärjestö	§ 48	11.06.2019
Ympäristöterveysjärjestö	§ 14	25.02.2020

- maa- ja kallioperään kohdistuvien vaikutusten kuvausta vaihtoehtoisissa VE0, VE1 ja VE2 on tarkennettu lisäämällä virke "Vaikutukset eivät ulotu hankealueen ulkopuolelle."
- mahdollisia poikkeustilanteita, esim. polttoöljyn vuotaminen maahan, tulipalo, kuivatuspumppujen rikkoutuminen ja niihin varautumista on käsitelty laajemmin

YP:

Ympäristöterveysjärjestö päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjärjestöllä ei ole asiasta aiemmin annettuun lausuntoon lisättävää.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.

Otteen oikeaksi todistaa Porvoossa 27.2.2020

Terhi Svärd
sihteeri

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

PoM18/2020 5.3.2020

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PI 36
00521 HELSINKI

UUDELY/4320/2018

Lausuntopyyntönnö 9.1.2020

**YIT Teollisuus Oy:n Loviisan Malmgårdin kiviainesalueen laajentamista koskevasta
ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta.**

Porvoo museo / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo on tutustunut
täydennettyyn arviointiselostukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Porvoo museo on lausunut aiemmin 31.12.2018 ja 14.5.2019 päivätyissä
lausunnoissaan rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta. Porvoo
museo katsoi, ettei voi esittää vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukaisia hankkeita
jatkettavaksi, koska hankkeiden maisemavaikutukset ovat sellaiset, että
kulttuuriympäristön arvot kärsivät. Arviointiselostusta on täydennetty
maisemavaikutusten lieventämiskeinojen osalta. Vaihtoehtoisissa VE1 ja VE2 on
lisätty säilytettävän puuston suojavyöalue ottoalueen ja naapurikiinteistön väliin, niin
että pellon raja säilyy maisemassa selkeänä. Porvoo museo katsoo, että
suojavyöhyke auttaa kyllä hahmottamaan maisemaa paremmin, mutta suurempi
ongelma maisemalle on, että louhinta madaltaa selännettä likaa. Varsinkin
vaihtoehtoisissa VE2 selänne mataloituu maiseman kannalta harmillisesti. Porvoo
museo pitää täydennetyn arviointiselostuksen mukaista VE0 edelleen maisemallisesti
ja kulttuuriympäristön kannalta parhaana vaihtoehtona.

Museovirasto on lausunut aikaisemmin (18.06.2019, MV/181/05.02.01/2018)
ohjelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön kannalta. Lausunnossa todettiin, että eri
hankevaihtoehtoisilla ei ole vaikutusta kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Hankealueen
itäisen osan laajennusalueen eteläreunalla on kuitenkin muuksi
kulttuuriperintökohteeksi luokiteltu kivimuuri. Museovirasto on esittänyt, että kivimuuri
dokumentoidaan ja lähiympäristö kartoitetaan mahdollisten muiden rakenteiden
varalle.

Aikaisemmassa arviointiselostuksessa on todettu, että dokumentointi tehdään
viimeistään laajennusalueetta koskevaa maa-aineshakemusta laadittaessa. Tältä osin
täydennetyssä arviointiselostuksessa ei ole tehty muutoksia.

Juha Jämbäck
Museonjohtajan
sijainen

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Riikka Mustonen
Arkeologi

Tiedoksi: Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uudenmaan ELY-keskukselle

6.3.2020

Viitaten lausuntopyyntöönne 8.1.2020 Dnro UDELY/4320/2018

Lausunto Loviisan Malmgårdin kiviainestenottoalueen täydennetystä YVA-arviointiselostuksesta

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa.

Malmgårdin kiviainestenottoalueen YVA-selostusta on täydennetty suurelta osin vain yksittäisillä lauseilla tai muutaman lauseen lisäyksillä jo olemassa olevan YVA-selostuksen tekstin sekaan. Tämän ei voida katsoa olevan riittävää sen varmistamiseksi, että täydennetyssä YVA-selostuksessa todella on otettu riittävällä tavalla huomioon sekä yhteysviranomaisen että YVA-lausunnon antaneiden huolet hankkeen ympäristölle aiheutuvista vaikutuksista.

Kasvillisuuteen liittyvien kuvausten puutteellisuus

Täydennetyssä YVA-selostuksessa Malmgårdin hankealueen luonnon kuvauksessa todetaan alueen kasvillisuus ”tavanomaiseksi”, mikä on ristiriidassa luontoselvityksen kanssa. Selvityksen mukaan alueella esiintyy niin lehtokieli kuin kullerokin, joista jälkimmäinen on monin paikoin taantunut tai kokonaan hävinnyt Etelä-Suomesta.

Alueelta on todettu kuvioita, joilla on luonnontilaisen kaltaista metsää (METSO I ja II). Kuitenkin metsälajistoon kohdistuvat selvitykset metsien avainlajiryhmiin kuuluvien lahottajalajiston, sammalten ja jäkälien osalta puuttuvat yhä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri totesi jo YVA-selostusta koskevassa lausunnossaan 15.7.2019, että YVA-selostusta tulee täydentää uhanalaisen lahokaviosammaleen elinympäristöjä koskevien selvitysten osalta. Täydennetyssä YVA-selostuksessa näin on tehtykin, mutta lahokaviosammaleelle sopivat elinympäristöt on kuvattu väärin. Lajille sopivat kasvupaikat eivät rajoitu yksinomaan kosteisiin ja tuoreisiin lehtoihin, korpiin ja purovarsiin, vaan sitä tavataan muistakin riittävän kosteista metsäelinympäristöistä.

Niin ikään kuusilahopuun laatu Sora-Malmgårdin alueella on kuvattu väärin. Todellisuudessa osalla aluetta on kuusilahopuun jatkumoa, eli tuoreen ja keskilahon lahopuun lisäksi esiintyy myös pitkälle lahonnutta kuusipuuta.

Muiden metsien avainlajiryhmiin kuuluvien lahottajalajiston, sammalten ja jäkälien osalta selvitykset puuttuvat edelleen, vaikka Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri vaati niitä YVA-selostusta koskevassa lausunnossaan. Hankealueelta on todettu kuvioita, joissa on luonnontilaisen kaltaista metsää (METSO I ja II). Täydennetty YVA-selostus ei siten näiltä puuttuvilta osiltaan vastaa METSO-ohjelman arvottamiskriteereitä.

Eläimistöön liittyvät puutteelliset selvitykset

Täydennetyssä YVA-selostuksessa todetaan, että vaikka alueella on sopivaa liito-oravametsää, mutta koska yhtenä vuonna (2018) tehdyssä selvityksessä merkkejä liito-oravasta ei havaittu, niin liito-oravan mahdollista esiintymistä alueella ei tarvitse ottaa hankkeessa huomioon. Tämä on virheellinen tulkinta.

Erityisesti olisi tullut huomioida eri hankevaihtoehtojen vaikutukset kirjoverkkoperhosen elinympäristöihin. Täydennetyssä YVA-selostuksessa todetaan yhteysviranomaisen lajia koskevaan täydennyspyyntöön, että “kirjoverkkoperhonen on huomioitu kappaleessa 7.2.4.” Kyseisessä kappaleessa ei lauseellakaan mainita hankkeen vaikutuksista kirjoverkkoperhoseen eli tämän osalta YVA-selostus on puutteellinen.

Djupgölenin luontoarvojen selvitysten puuttuminen edelleen

Djupgölenin lampi-, suo- ja metsäalue on luontoarvoiltaan erittäin arvokas siihen liittyvien luontotyyppien ja koivuvaltaisten korpien sekä rehevöpohjaisten kuusivaltaisten metsien myötä (ks. liite 2). YVA-selostuksessa lampeen viitataan täysin virheellisesti “kuivuneena painanteena” ja todetaan, että hankkeen “mahdollisia vaikutuksia Djupgöleniin lievennetään jättämällä sen ja ottoalueen välille noin 20 m levyinen suojavyöhyke”. Luontoarvojen turvaamiseksi näin kapea suojavyöhyke ei ole riittävä takaamaan, etteivät hankkeen vaikutukset ulotu lampeen ja sen ympäristöön.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri nimenomaisesti totesi jo YVA-selostusta koskevassa lausunnossaan 15.7.2019, ettei Djupgölenin lampi-, suo- ja metsäalueen luontoarvoja ole selvitetty, vaikka hankkeella on ilmeisiä vaikutuksia niihin. Vaikka yhteysviranomaisenkin on tätä täydennystä edellyttänyt, ei nyt täydennettyyn YVA-

selostukseen vieläkään ole otettu mukaan näitä selvityksiä. Koska hankkeen Sora-Malmgård -osion vaikutuksia Djupgölenin lampeen ja sen ympäristöön ei ole täydennetyssä YVA-selostuksessa edelleenkään arvioitu, ei YVA-selostusta voi tältä osin pitää asianmukaisena.

Lisäksi YVA-selostuksessa esitetään, ettei hankealueella sijaitse vesilain mukaan suojeltavia kohteita. Tämä on sinänsä totta, mutta suoraan hankealueeseen rajautuva Djupgölen on alle 1 hehtaatin laajuisena lampena potentiaalinen vesilain 11 §:n mukainen suojeltava pienvesikohde, johon maa-aineshankkeella olisi välittömiä vaikutuksia.

Hankkeen pintavesivaikutuksien osalta todetaan, että arviointia tarkennetaan lupahakemusvaiheessa, mutta tämä arviointi olisi tullut tehdä jo nyt täydennettyä YVA-selostusta varten. Luontoselvittäjä on antanut täydentävässä luontoselvityslausunnossaan suosituksen, jonka mukaan Djupgölenin vesitalous tulisi säilyttää. Tätä ei ole mitenkään huomioitu täydennetyssä YVA-selostuksessa, vaan 0-vaihtoehtoa lukuun ottamatta kaikki YVA-selostuksessa esitetyt vaihtoehdot leikkaisivat Djupgölenin vesitaloutta merkittävästi.

Vaikutusten arvioinnin puuttuminen

Täydennetty YVA-selostus ei sisällä lainkaan kasvillisuuteen, eläimistöön taikka luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten arviointia. Sen sijaan selostuksessa keskitytään ainoastaan alueen luonnonolosuhteiden (osittain virheellisen) kuvaukseen sekä luontoselvityskonsultin paikoin suppeisiin suosituksiin alueiksi, jotka pitäisi jättää hankkeen ulkopuolelle. YVA-ohjelman hankevaihtoehtoissa näitä ei ole huomioitu mitenkään (paitsi tietysti 0-vaihtoehdossa). Hanketta pitäisi siksi rajata (ks. liitteen 1 kartta ns. VE1-).

Näistä ilmeisistä puutteista huolimatta YVA-selostuksen koostanut konsultti on laatinut selostukseen taulukon, jossa on todettu vaikutukset eläimistöön ja kasvillisuuteen (luontotyyppejä ei edes mainita) vähäisiksi. Edelleen samaisessa taulukossa todetaan kaikkien hankevaihtoehtojen vaikutukset myös maa- ja kallioperään vähäisiksi.

Edellä sanotun perusteella Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri toteaa, että täydennetty YVA-selostus on puutteellinen koska siitä puuttuvat asianmukaiset hankealueen kasvillisuuteen, eläimistöön ja luontotyyppeihin liittyvät luontoselvitykset sekä hankkeen vaikutusten arviointi ympäröivään luontoon.

Lisätietoja

- metsätalousinsinööri Jyri Mikkola, puhelin 0400 372 433, jyri.mikkola@sll.fi
(maastokäynti hankealueen ympäristössä 5.3.2020)
- ympäristöjuristi Maria Westerman, puhelin 045 114 00 88, maria.westerman@sll.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

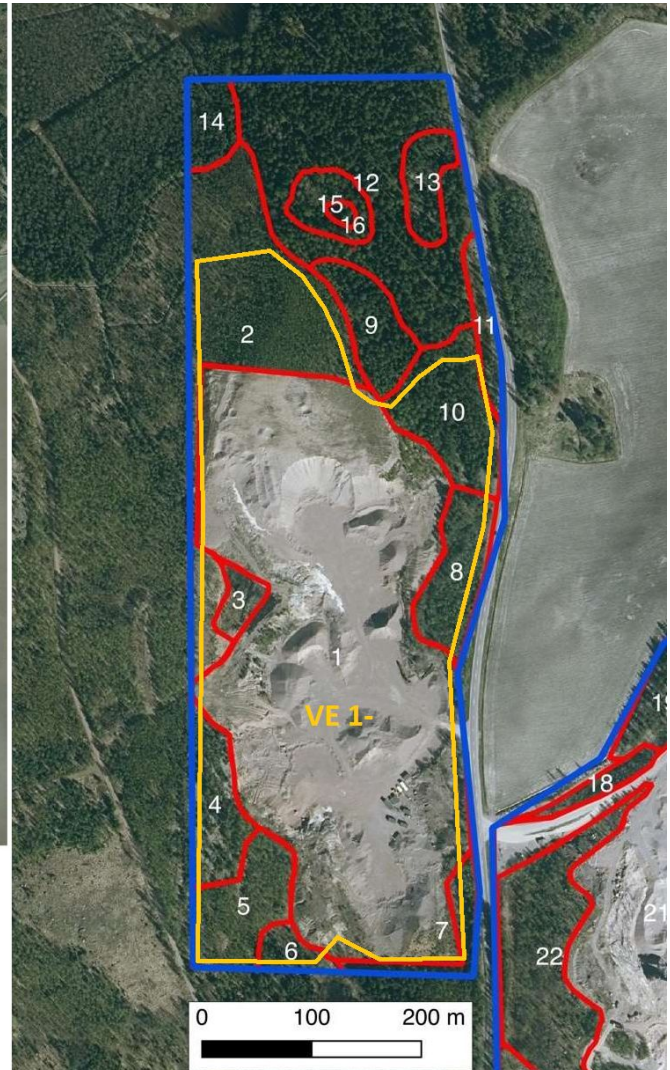
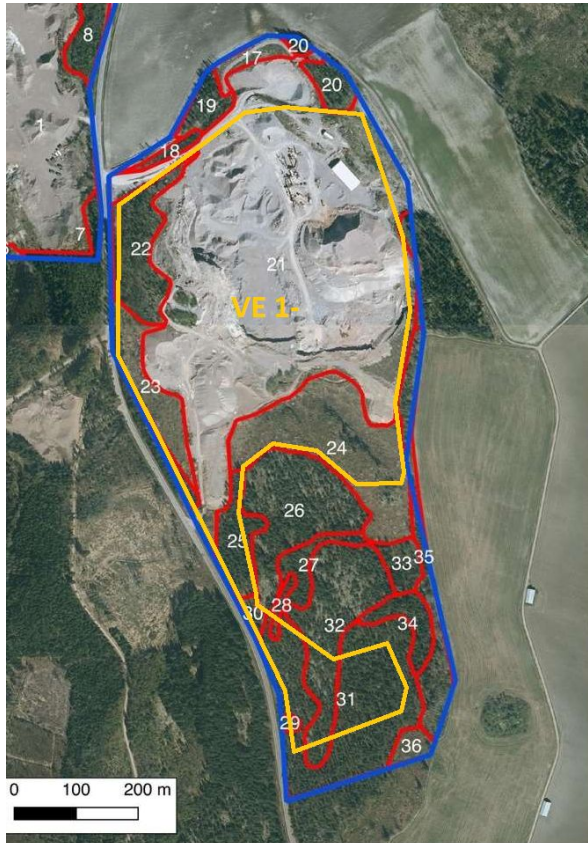
Laura Räsänen

puheenjohtaja

Tapani Veistola

erityisasiantuntija

Liite 1. Hankealueen rajaaminen

Korpea Djupgölenin lammen pohjoispuolella:

Djupgölenin lampi

Tulva on noussut lammen reunametsiin:

